

دانشگاه تهران

مشخصات کلی، برنامه درسی و سرفصل دروس

دوره: کارشناسی ارشد

رشته: الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی

دانشکده: الهیات و معارف اسلامی

مصوب جلسه مورخ ۹۲/۱۲/۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

این برنامه بر اساس آیین نامه وزارتی تفویض اختیارات برنامه ریزی درسی به دانشگاههای دارای هیات ممیزه، توسط اعضای هیات علمی گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشکده الهیات و معارف اسلامی بازنگری شده و در دویست و شصت و هشتمین جلسه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه مورخ ۹۲/۱۲/۴ به تصویب رسیده است.

مصوبه شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه تهران در خصوص برنامه درسی

رشته: الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی

مقطع: کارشناسی ارشد

- برنامه درسی دوره کارشناسی ارشد رشته الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی که توسط اعضای هیات علمی گروه فقه و مبانی حقوق اسلامی دانشکده الهیات و معارف اسلامی بازنگری شده است با اکثریت آراء به تصویب رسید.
- این برنامه از تاریخ تصویب لازم الاجرا است.
 - هر نوع تغییر در برنامه مجاز نیست مگر آنکه به تصویب شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه برسد.

پرویز تاجیک
دبیر شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه

سید مهدی قمصری
معاون آموزشی دانشگاه

رای صادره جلسه مورخ ۹۲/۱۲/۴ شورای برنامه ریزی آموزشی دانشگاه در مورد بازنگری برنامه درسی رشته الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد صحیح است، به واحد ذیربط ابلاغ شود.

محمد حسین امید
سرپرست دانشگاه تهران

فصل اول

مشخصات کلی برنامه درسی رشته الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی

حقوق اسلامی در مقطع کارشناسی ارشد

Jurisprudence & the Essentials of the Islamic Law

۱- تعریف رشته

الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی نام رشته ای است دربرگیرنده دو دانش: اول، فقه: منظور از "فقه" دانشی است که عهده دار آگاهی پیدا کردن از احکام شرعی فرعی بر اساس دلایل معتبر می باشد.

دوم، مبانی حقوق اسلامی: منظور از "مبانی حقوق اسلامی" دانش اصول فقه است. "اصول فقه" دانشی است که از قواعدی بحث می کند که نتیجه آن‌ها در مسیر استنباط احکام شرعی واقع می-شود.

بر این اساس، رشته "فقه و مبانی حقوق اسلامی"، مجموعه‌ای از دانش‌ها، آموزش‌ها و مهارت‌های پژوهشی است که در حوزه فقه و اصول پیدا می شود.

۲- هدف رشته

هدف اصلی این رشته تربیت نیروی انسانی متخصص مورد نیاز مراکز آموزشی و پژوهشی بخش های دولتی و خصوصی کشور است تا با کسب مهارت های لازم در بازخوانی متون فقهی و استنباط احکام فقهی از منابع دینی، یعنی قرآن و سنت، پاسخگویی نیازهای جامعه هدف خود باشند.

۳- ضرورت و اهمیت رشته

در جهان امروز که مسائل نوپدید با شتابی فزاینده رو به گسترش و از پیچیدگی و تنوع قابل ملاحظه‌ای برخوردار است، انسان معاصر بیش از پیش، نیازمند دستیابی به راه حل هایی جامع و فراگیر، در عین حال واقعی و منصفانه است. دانش فقه با اتکای به آموزه های وحیانی قرآن کریم و احادیث پیامبر گرامی اسلام و امامان معصوم علیهم السلام، همچنین خرد آدمی در صدد است تا با بیان احکام الهی در مسائل مختلف زندگی بشر، سعادت فراگیر انسان را در دنیا و آخرت تأمین کرده، چالش های گوناگون فراروی انسان در دو سطح فردی و اجتماعی را به کمترین میزان ممکن خود برساند.

از این رو، برای ترسیم چشم اندازهای آینده، ضرورت آموزش و پژوهش در دو حوزه فقه و اصول امری انکار ناپذیر می نماید، چه آن که با تربیت نیروهای متخصص و آشنا با مبانی استنباط احکام شرعی، از یک سو، زمینه پاسخگویی به نیازهای خرد و کلان انسان مسلمان معاصر فراهم شده؛ از سوی دیگر، با پیدا شدن زمینه تعامل با مجامع علمی جهانی و منطقه ای، امکان بسط و گسترش احکام اسلامی را فراهم می کند.

۴- نقش و توانایی دانش آموختگان

دانش آموختگان مقطع کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی با آگاهی از مبانی احکام اسلامی، همچنین آرا و نظرات مختلف فقهای پیشین و معاصر امامیه، این توان را پیدا خواهند کرد تا به عنوان کارشناس مسائل فقهی در مشاوره، تصمیم سازی و تصمیم گیری های مرتبط با حوزه های مختلف قراردادها (معاملات)، امور مدنی، امور جزایی و مانند آن، به شکل مؤثری نقش ایفا کرده، در مراکز خصوصی و دولتی مرتبط، خدمات شایانی را به شرح زیر ارائه کنند:

- فعالیتهای پژوهشی در مراکز پژوهشی: دانشگاهها، دایره المعارفها، پژوهشگاهها و پژوهشکدهها؛
- تدریس در مراکز آموزشی: آموزش و پرورش، مراکز آموزش عالی خصوصی و دولتی؛
- کارشناس امور حقوقی در سازمانها، ادارات و شرکت های خصوصی و دولتی؛
- کارشناس امور ثبتی و سردفتر دفاتر ثبت و اسناد؛
- پرداختن به امور مربوط به وکالت و مشاوره حقوقی از طریق پروانه وکالت؛
- پرداختن به امر قضاوت.

۵- طول دوره و شکل نظام

طول دوره کارشناسی ارشد این رشته، مطابق آیین نامه های آموزشی حداکثر سه سال پیاپی (شش نیمسال) و شکل آن به صورت ترمی - واحدی به دو صورت حضوری و مجازی خواهد بود. هر واحد نظری معادل ۱۶ ساعت در نظر گرفته می شود.

۶- تعداد و نوع واحدها

تعداد واحدهای درسی مقطع کارشناسی ارشد الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی، ۳۲ واحد است که شامل: ۲۲ واحد دروس اصلی و ۴ واحد دروس اختیاری و ۶ واحد پایان نامه مطابق جدول شماره ۲ و ۳ است.

ردیف	نوع درس	تعداد واحد
۱	اصلی	۲۲
۲	اختیاری*	۴
۳	پایان نامه	۶
	جمع کل	۳۲

* دانشجویان ملزم به گذراندن ۴ واحد از جدول دروس اختیاری هستند.

پذیرفته‌شدگان دارای مدرک کارشناسی رشته‌های غیر از رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی و رشته‌ها یا گرایش‌های مشابه آن، ملزم به گذراندن حداکثر ۶ واحد کمبود (جبرانی) از دروس کارشناسی فقه و مبانی حقوق اسلامی مطابق جدول شماره ۱ با صلاح‌دید گروه آموزشی هستند:

ردیف	نوع درس	تعداد واحد
۱	کمبود (جبرانی)	۶

۷- شرایط پذیرش دانشجو:

مطابق ضوابط و مقررات وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

فصل دوم

جداول دروس

جدول شماره: ۱

جدول: دروس کمبود (جبرانی) * رشته: الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی

در مقطع: کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات		
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع
۱	مبانی اصول فقه	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲
۲	فقه عبادی	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲
۳	حقوق جزای عمومی اسلام	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲
۴	احوال شخصیه	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲
	جمع کل	۸	---	۸	۱۲۸	---	۱۲۸

* دانشجویان با مدرک کارشناسی غیر مرتبط با رشته فقه و مبانی حقوق اسلامی، می بایست

حداکثر ۶ واحد از جدول دروس کمبود را بگذارند.

جدول: دروس اصلی رشته: الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی در مقطع:

کارشناسی ارشد

پیشیناز	تعداد ساعات			تعداد واحد			نام درس	ردیف
	جمع	عملی	نظری	جمع	عملی	نظری		
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	اصول فقه ۱	۱
اصول فقه ۱	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	اصول فقه ۲	۲
اصول فقه ۲	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	اصول فقه ۳	۳
اصول فقه ۳	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	اصول فقه ۴	۴
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	مکاسب محرمه	۵
مکاسب محرمه	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	فقه معاملات ۱	۶
فقه معاملات ۱	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	فقه معاملات ۲	۷
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	فقه خانواده	۸
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	فقه جزایی ۱	۹
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	قواعد فقه ۱	۱۰
ندارد	۳۲	---	۳۲	۲	---	۲	زبان تخصصی	۱۱
	۳۵۲	---	۳۵۲	۲۲	---	۲۲	جمع کل	

جدول شماره: ۳

جدول: دروس اختیاری* رشته: الهیات و معارف اسلامی - فقه و مبانی حقوق اسلامی در مقطع:

کارشناسی ارشد

ردیف	نام درس	تعداد واحد			تعداد ساعات			پیشنیاز
		نظری	عملی	جمع	نظری	عملی	جمع	
۱	اصول فقه ۵	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲	اصول فقه ۴
۲	قواعد فقه ۲	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲	قواعد فقه ۱
۳	فقه جزایی ۲	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲	فقه جزایی ۱
۴	فقه قضایی	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲	ندارد
۵	فقه تطبیقی	۲	---	۲	۳۲	---	۳۲	ندارد
	جمع کل	۱۰	---	۱۰	۱۶۰	---	۱۶۰	

*** دانشجوی ملزم است ۴ واحد از جدول دروس اختیاری را بگذارد.

فصل سوم

شناسنامه، هدف، سرفصل و منابع دروس

اصول فقه ۱

The Methodology of Jurisprudence 1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها

اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی

سرفصل درس:

- عام و خاص

- مطلق و مقید

- مجمل و مبین

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

فهرست مطالعات:

انصاری، شیخ مرتضی، مطارح الانظار، قم: مؤسسه آل البیت

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البیت، ۱۴۱۸هـ

اصول فقه ۲
The Methodology of Jurisprudence 2

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اصلی
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: اصول فقه ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها
اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی
سرفصل درس:

- مبحث قطع: حجیت قطع؛ تجری؛ قطع طریقی؛ قطع موضوعی؛ قطع اجمالی؛ مخالفت با قطع اجمالی.
 - مبحث ظن: امکان توجه به ظن؛ مصلحت سلوکیه؛ اصل در عمل به ظن های خاص؛ حجیت ظواهر کتاب.
 - حجیت اجماع منقول به خبر واحد؛ حجیت شهرت فتوایی؛ حجیت ظن مطلق.
- روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

انصاری، شیخ مرتضی، مطارح الانظار، قم: مؤسسه آل البيت

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البيت، ۱۴۱۸هـ

صدر، محمد باقر، دروس فی علم الاصول، دار المنتظر، ۱۴۰۵هـ

اصول فقه ۳

The Methodology of Jurisprudence 3

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه ۲

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها
اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی
سرفصل درس:

- اصول عملیه: برائت؛ احتیاط.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ۷۵٪	۲۵٪
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقهاء المقارن، المجمع العالمی لاهل البيت، ۱۴۱۸هـ

اصول فقه ۴
The Methodology of Jurisprudence 4

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اصلی
نوع واحد: نظری
پیشیناز: اصول فقه ۳

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها
اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی
سرفصل درس:
- اصول عملیه: تخییر؛ استصحاب.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ٪۷۵	٪۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان
حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقہ المقارن، المجمع العالمی لاهل البیت، ۱۴۱۸هـ

مکاسب محرمة
Unlawful Trades

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی مکاسب محرمة و شیوه اجتهاد در فقه اسلامی

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به کسب و کارهای نامشروع

سرفصل درس:

- مباحث مهم و کاربردی از انواع کسب های حرام:

۱- کسب با اعیان نجس:

۲- کسب با چیزهایی که مقصود و غرض اصلی از آنها حرام باشد:

۳- اکتساب با چیزهایی که منفعت حلال و مورد توجه عقلا ندارند:

۴- اکتساب با کارهایی که شرعا براساس مفسد واقعیه حرامند.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ٪۷۵	٪۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، المکاسب المحرمة، قم: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره،

۱۴۱۵ هـ

مکارم شیرازی، ناصر، انوار الفقاهه فی الاحکام العتره الطاهره، قم: مدرسه امیرالمؤمنین

فقه معاملات ۱
Transactional Jurisprudence 1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: مکاسب محرمة

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه معاملات و شیوه اجتهاد در فقه

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قراردادها

سرفصل درس:

- مباحث بیع تا ضمان، شامل:

ماهیت بیع؛ اقسام بیع؛ ارکان بیع؛ اللفظ بیع؛ معاطات؛ تنجیز و تعلیق؛ مقبوض به عقد فاسد؛ مثلی و قیمی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المكاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره، ۱۴۲۱ هـ

خویی، سید ابوالقاسم، مصباح الفقاهة، تقریر محمد علی توحیدی، چاپ دوم، قم: سید الشهداء

نائینی، میرزا محمد حسن، منیة الطالب فی حاشیة المكاسب، تهران: المکتبة المحمدیة، ۱۳۷۳ هـ

سنهوری، عبدالرزاق احمد، نظریه العقد، بیروت: دار افکر

فقه معاملات ۲
Transactional Jurisprudence 2

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اصلی
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: فقه معاملات ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه معاملات و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قراردادها
سرفصل درس:
- شرایط متعاقدين
- حقیقت اکراه
- بیع فضولی

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، کتاب المکاسب، قم: کنگره جهانی بزرگداشت شیخ اعظم انصاری، ۱۴۱۵ هـ

فهرست مطالعات:

امام خمینی، روح الله، کتاب البیع، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی قدس سره، ۱۴۲۱ هـ

نائینی، میرزا محمد حسن، منیة الطالب فی حاشیة المکاسب، تهران: المكتبة المحمدية، ۱۳۷۳ هـ

سنهوری، عبدالرزاق احمد، نظریه العقد، بیروت: دار افکر

فقه خانواده

Family Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه خانواده و شیوه اجتهاد در فقه

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به حقوق خانواده

سرفصل درس:

- مسائل اختلافی و نوظهور در نکاح و طلاق

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

سبحانی، جعفر، نظام النکاح فی الشریعه الاسلامیه الغراء، قم: مؤسسه امام صادق، ۱۴۱۶هـ

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، انوار الفقاهه فی الاحکام العتره الطاهره، قم: مدرسه امیرالمؤمنین، ۱۴۲۵هـ

شهید ثانی، زین الدین به علی، الروضة البهیة فی شرح اللمعة دمشقیة، قم: کتابفروشی داوری، ۱۴۱۰هـ

محقق کرکی، علی بن حسین، جامع المقاصد فی شرح القواعد، چاپ دوم، قم: مؤسسه آل البيت علیهم السلام، ۱۴۱۴هـ

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار احیاء التراث العربی، ۱۴۰۴هـ

فقه جزایی ۱
Criminal Jurisprudence 1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه جزایی و شیوه اجتهاد در فقه

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قصاص و دیات

سرفصل درس:

- قصاص

- دیات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

لنکرانی، محمد فاضل، تفصیل الشریعة فی شرح تحریر الوسیلة، قم: مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم

السلام، ۱۴۱۸هـ

فهرست مطالعات:

خویی، سید ابوالقاسم، مبانی تکملة المنهاج، قم: مؤسسه إحياء آثار الإمام الخوئی ره، ۱۴۲۲ هـ

موسوی اردبیلی، سید عبدالکریم، فقه القضاء: یحتوی علی بحوث هامه مستحدثه، مکتبه

امیرالمومنین، ۱۴۰۸هـ

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار إحياء التراث

العربی، ۱۴۰۴هـ

قواعد فقه ۱
Jurisprudential Rules 1

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ○ ندارد ● سفر علمی ○ کارگاه ○ آزمایشگاه ○ سمینار ○

اهداف کلی درس: آموزش مهم ترین قواعد فقه و تبیین آن ها در نظام فقهی و حقوقی اسلام

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت استفاده از قواعد فقهی در استنباط احکام فقهی مرتبط

سرفصل درس:

قواعد فقهی: نفی عسر و حرج؛ نفی ضرر، علی الید؛ مقبوض به عقد فاسد؛ لاتعاد؛ حرمت اخذ اجرت

بر واجبات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیه، قم: نشر الهادی، ۱۴۱۹هـ

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، القواعد الفقهیه، قم: مدرسه امام امیر المؤمنین - علیه السلام، ۱۴۱۱هـ

مراغی، سید میر عبدالفتاح، العناوین الفقهیه، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین

حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ

نراقی، مولی احمد، عوائد الأيام فی بیان قواعد الأحکام و مهمات مسائل الحلال و الحرام، قم:

انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ

زبان تخصصی

English for Students of Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اصلی

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی دانشجویان با مباحث مختلف فقه اسلامی به زبان انگلیسی

اهداف رفتاری: توانمندسازی دانشجویان برای استفاده از متون انگلیسی در مطالعات مرتبط با فقه و

مبانی حقوق اسلامی

سرفصل درس:

مدخل های فقهی و اصولی دائره المعارف اسلام، همچون: فقه، اصول فقه، زکات، خمس، بیت المال و ...

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری ٪۱۰۰	-----
		عملکردی	

فهرست منابع:

Pellat, B.Lewis, The Encyclopaedia of Islam, Second Edition.

فهرست مطالعات:

اصول فقه ۵

The Methodology of Jurisprudence 5

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: اصول فقه ۴

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آشنایی با مبانی و دلایل احکام فقهی و روش استنباط آن ها
اهداف رفتاری: کسب مهارت استنباط احکام شرعی از منابع معتبر فقه اسلامی

سرفصل درس:

- تعادل و تراجیح.

- اجتهاد و تقلید.

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

انصاری، شیخ مرتضی، فرائد الاصول، قم: دفتر انتشارات اسلامی

فهرست مطالعات:

مظفر، محمد رضا، اصول الفقه، قم: انتشارات اسماعیلیان

امام خمینی، روح الله، الاجتهاد و التقليد، تهران: مؤسسه تنظیم و نشر آثار امام خمینی، ۱۳۷۶.

حکیم، محمد تقی، الاصول العامه للفقهاء المقارن، المجمع العالمی لاهل البيت، ۱۴۱۸هـ.

قواعد فقه ۲
Jurisprudential Rules2

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اختیاری
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: قواعد فقه ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش مهم ترین قواعد فقه و تبیین آن ها در نظام فقهی و حقوقی اسلام
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت استفاده از قواعد فقهی در استنباط احکام فقهی مرتبط
سرفصل درس:

قواعد فقهی: فراغ و تجاوز؛ قرعه؛ نفی سبیل؛ مایضن بصحیحه یضمن بفاسده؛ کل مبیع تلف قبل قبضه فهو من مال بايعه

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

بجنوردی، سید حسن، القواعد الفقهیة، قم: نشر الهادی، ۱۴۱۹هـ

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، القواعد الفقهیة، قم: مدرسه امام امیر المؤمنین - علیه السلام، ۱۴۱۱ هـ
مراغی، سید میر عبدالفتاح، العناوین الفقهیة، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین
حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ
نراقی، مولی احمد، عوائد الأيام فی بیان قواعد الأحکام و مهمات مسائل الحلال و الحرام، قم:
انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم، ۱۴۱۷هـ

فقه جزایی ۲
Criminal Jurisprudence 2

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اختیاری
نوع واحد: نظری
پیشیناز: فقه جزایی ۱

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه جزایی و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به حدود و تعزیرات
سرفصل درس:

- حدود

- تعزیرات

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

لنکرانی، محمد فاضل، تفصیل الشریعة فی شرح تحریر الوسیلة، قم: مرکز فقهی ائمه اطهار علیهم السلام، ۱۴۱۸ هـ

فهرست مطالعات:

مکارم شیرازی، ناصر، انوار الفقاهه فی الاحکام العتره الطاهره، قم: مدرسه امیرالمؤمنین خویی، سید ابوالقاسم، مبانی تکملة المنهاج، قم: مؤسسه احیاء آثار الإمام الخوئی ره، ۱۴۲۲ هـ

فقه قضایی
Judicial Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:
عنوان درس به انگلیسی:
تعداد واحد: ۲ واحد
تعداد ساعت: ۳۲ ساعت
نوع درس: اختیاری
نوع واحد: نظری
پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: آموزش استدلالی فقه قضاء و شهادت و شیوه اجتهاد در فقه
اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی ناظر به قضاء و شهادت

سرفصل درس:
- قضاء
= شهادت
روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

سبحانی، جعفر، نظام القضاء و الشهاده فی الشریعه الاسلامیه الغراء، قم: مؤسسه امام صادق، ۱۳۷۶
فهرست مطالعات:

موسوی اردبیلی، سید عبدالکریم، فقه القضاء: یحتوی علی بحوث هامه مستحدثه، مکتبه امیرالمومنین، ۱۴۰۸هـ

نجفی، محمد حسن، جواهر الکلام فی شرح شرائع الإسلام، چاپ هفتم، بیروت: دار إحياء التراث العربی، ۱۴۰۴هـ

خویی، سید ابوالقاسم، مبانی تکملة المنهاج، قم: مؤسسه إحياء آثار الإمام الخوئی ره، ۱۴۲۲ هـ

فقه تطبیقی

Comparative Jurisprudence

عنوان درس به فارسی:

عنوان درس به انگلیسی:

تعداد واحد: ۲ واحد

تعداد ساعت: ۳۲ ساعت

نوع درس: اختیاری

نوع واحد: نظری

پیشنیاز: ندارد

آموزش تکمیلی عملی: دارد ندارد سفر علمی کارگاه آزمایشگاه سمینار

اهداف کلی درس: روش شناسی فقه تطبیقی و مطالعه تطبیقی آرا و دلایل فقه مذاهب اسلامی

اهداف رفتاری: ایجاد مهارت تبیین و تحلیل احکام فقهی مذاهب اسلامی به روش تطبیقی

سرفصل درس:

- وصیت

- ارث

- وقف

روش ارزیابی:

ارزشیابی مستمر (بصورت درصد مشخص گردد)	میان ترم (بصورت درصد مشخص گردد)	آزمون های نهایی (بصورت درصد مشخص گردد)	پروژه (بصورت درصد مشخص گردد)
-----	-----	آزمون های نوشتاری %۷۵	%۲۵
		عملکردی	

فهرست منابع:

علامه حلی، حسن بن یوسف، تذکره الفقهاء، قم: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، ۱۴۱۴هـ

فهرست مطالعات:

طوسی، محمد بن حسن، الخلاف، قم: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه مدرسین حوزه علمیه

قم، ۱۴۰۷هـ

ابن رشد، محمد بن احمد، بداية المجتهد ونهاية المقتصد، قاهره: دار الحديث، ۱۴۲۵هـ